

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/99/2021
Identifikačné číslo spisu:	8117218210
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8117218210.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Z. H., bývajúcej v J., S. XX, zastúpenej JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom so sídlom v Prešove, Slovenská 46, proti žalovanej Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpenej Advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. František Sedlačko, PhD., LL.M, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20 Csp 172/2017, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 26. novembra 2020 sp. zn. 24 Co 27/2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 26. novembra 2020 sp. zn. 24 Co 27/2019 z r u š u j e a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa uplatnenou žalobou domáhala určenia, že úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretý medzi stranami sporu dňa 29. januára 2016, je bezúročný a bez poplatkov. Svoju žalobu odôvodnila tým, že predmetná zmluva neobsahuje termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ktorá povinnosť vyplýva z § 9 ods. 2 písm. f) a l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom do 20. marca 2016 [ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“ (kedy bola zmluva uzavretá, pozn.)].

2. Okresný súd Prešov (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. januára 2018 č. k. 20 Csp 172/2017-50 žalobu zamietol a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie v podstatnom odôvodnil tým, že žalobkyňa sa k namietanej absencii splatnosti prvej splátky mohla bez problémov dopracovať. Údaje sú v zmluve, prípadne v iných dokumentoch, ktoré boli žalobkyni predložené. Konečná splatnosť závisela od toho, kedy bude žalobkyňa čerpať úver, a preto je táto v zmluve uvedená ako 8 rokov od splatnosti prvej anuitnej splátky, najneskôr 20.2.2024. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej z 9. novembra 2016 (ďalej aj „rozsudok ESD“ alebo „Rozsudok“). Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňou napadané náležitosti sa v

zmluve nachádzajú, prípadne sa žalobkyňa k týmto môže jednoducho dopracovať, pričom tieto údaje nemusia byť v zmluve uvedené konkrétnym dátumom.

2.1. Súd prvej inštancie vo vzťahu k právnomu posúdeniu, či v danom prípade bola splnená žalobkyňou namietaná absencia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. uviedol, že podľa zmluvy bola splatnosť dohodnutá v 20. deň mesiaca, pričom podľa bodu 3.7 Obchodných podmienok (ďalej len „OP“) prvú anuitnú splátku klient musí zaplatiť v najbližšom termíne splatnosti anuitnej splátky po vyčerpaní Pôžičky. Ak však medzi vyčerpaním Pôžičky a najbližším dňom splatnosti anuitnej splátky neuplynú ani tri Bankové dni, začne sa Pôžička splácať anuitným spôsobom až v deň splatnosti anuitnej splátky v nasledujúcom mesiaci. Z toho je zrejmé, že žalobkyňa sa k namietanej absencii splatnosti prvej splátky mohla bez problémov dopracovať. Údaje sú v zmluve, prípadne v iných dokumentoch, ktoré boli žalobkyni predložené. Konečná splatnosť závisela od toho, kedy bude žalobkyňa čerpať úver, a preto je táto v zmluve uvedená ako 8 rokov od splatnosti prvej anuitnej splátky, najneskôr 20.2.2024.

2.2. Pokiaľ ide o ďalšiu napadanú náležitosť a to výšku, počet a termíny splátok istiny, podľa jeho názoru z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva nutnosť rozčlenenia splátky, ktorá bola dohodnutá v zmluve na jednotlivé jej zložky. Ak by zákonodarca mal túto snahu, nepochybne by sporné ustanovenie naformuloval tak, aby bolo z neho zjavné, že v zmluve musí byť osobitne uvedená splátka istiny, osobitne splátka úrokov a osobitne splátka poplatkov. Z formulácie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že dohodnutá mesačná splátka zahŕňa všetky spomínané komponenty. Na základe uvedeného postačovalo, ak v zmluve bola uvedená celková výška splátky. Zmluva o spotrebiteľskom úvere vzhľadom na už citovaný rozsudok ESD nemusí byť vyhotovená ako jeden dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“), musia byť vyhotovené písomne a musia byť neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. V tomto prípade je v zmluve uvedený jasný odkaz na Obchodné podmienky a Všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“) žalovanej, ktoré boli odovzdané žalobkyni pred uzavretím zmluvy, preto je potrebné OP a VOP považovať za súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

2.3. Keďže žalobkyňa iné ustanovenia zmluvy nenapadala a súd ex offio iné dôvody pre bezúročnosť a bez poplatkovosť nezistil, súd prvej inštancie žalobu zamietol.

3. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. septembra 2018 sp. zn. 24 Co 53/2018 (ďalej aj „prvé odvolacie rozhodnutie“) zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že určil, že úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXX - Pôžička, uzavretej dňa XX.X.XXXX medzi žalobkyňou a žalovaným sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3.1. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa ako spotrebiteľka nemala možnosť poznať rozsah svojho záväzku, keďže výška úroku a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

3.2. Pokiaľ žalovaná v odvolaní uvádzala rozsudok ESD v spojitosti s čl. 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice, odvolací súd poukázal na zákaz horizontálneho priameho účinku smernice spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Z uvedeného vyplýva, že priamy účinok je tak v zásade možný len v spore medzi jednotlivcom a štátom, kedy sa jednotlivec dovoľá svojho práva vyplývajúceho zo smernice priamo voči štátu ako subjektu zodpovednému za nesprávne implementovanie smernice. Na podporu uvedeného tiež poukázal na niektoré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ (7 Sžo 61/2015, 2 Cdo 155/2011, 2 Cdo 245/2010)], českého ústavného súdu (I. ÚS 3512/11), články z oblasti právnej teórie a v neposlednom rade aj na väčšinové stanovisko Občianskoprávneho kolégia odvolacieho súdu. Na základe uvedeného odvolací súd uzavrel, že sa odklonil od rozhodnutia najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 3 Cdo 146/2017 z 22. februára 2018 a zároveň ustálil, že princíp právnej istoty prevažuje, Smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok Smernice nemožno použiť contra legem, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je potrebné vyžadovať aj špecifikáciu splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Podľa jej názoru v čase podania dovolania boli známe štyri

rozhodnutia (3 Cdo 146/2017, 3 Cdo 56/2018, 4 Cdo 187/2017 a 4 Cdo 211/2017), ktorými si Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vytvára ustálenú rozhodovaciu prax a v ktorých konštatoval, že

4.1. v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od poskytovateľa spotrebného úveru žiadať, aby sa v nich uvádzal presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (3 Cdo 146/2017),

4.2. článok 10 ods. 2 Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny (3 Cdo 56/2018, 4 Cdo 187/2017 a 4 Cdo 211/2017).

4.3. Žalovaná navrhla, aby najvyšší súd napadnuté odvolacie rozhodnutie zmenil tak, že potvrdí rozhodnutie súdu prvého stupňa a žalovanej prizná náhradu trov konania.

5. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu, pridržiujúc sa právnych záverov odvolacieho súdu uviedla, že navrhuje dovolanie odmietnuť.

6. Najvyšší súd uznesením z 25. septembra 2019 sp. zn. 7 Cdo 101/2018 zrušil prvé odvolacie rozhodnutie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V podstatnom uviedol, že eurokonformným výkladom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z. z. dospel k záveru, že citované ustanovenie neukladá veriteľom povinnosť, aby v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok úveru po častiach (istina, úrok a poplatky). Pokiaľ je teda v ustanovení § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. uvedené „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné uvedené ustanovenie vykladať tak, že len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky dovolateľky, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíval na nesprávnom právnom posúdení v takej otázke (splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z. z.), ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný [§ 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z.], dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je nielen prípustné [§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP], ale aj dôvodné.

7. Odvolací súd následne rozsudkom z 26. novembra 2020 sp. zn. 24 Co 27/2019 (znova) zmenil prvostupňový rozsudok tak, že určil, že úver z bližšie označenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi žalobkyňou a žalovanou sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyni zároveň priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7.1. Po opise doterajšieho priebehu konania v bode 11 svojich dôvodov ingeroval právny názor prvostupňového súdu vo vzťahu k žalobkyňou namietanej absencii náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. (bod 2.1.) a k tomu uviedol, že «[k] námietke žalovaného, že zmluva obsahuje termín končenej splatnosti úveru, odvolací súd má za to, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba tento údaj. V zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ je tento údaj obligatórnou náležitosťou zmluvy a musí byť v zmluve výslovne uvedený a nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (napr. z počtu anuitných splátok úveru). Počet a výška splátok úveru je samostatnou zmluvnou náležitosťou, ktorú súčasne nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou uvedenou v ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, kde sa uvádza aj počet splátok. Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru, a preto pri písmene f) citovaného zákona iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru musí byť určená dátumovo neprichádza do úvahy ... Odvolací súd má za to, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje jednoznačným a nezameniteľným spôsobom vymedzený termín konečnej splatnosti, ktorý musí byť vyjadrený presným dátumom. Nie je postačujúce v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o termíne konečnej splatnosti úveru vo vyjadrení „najneskôr“, ktorý vymedzenie konečnej splatnosti úveru relativizuje a robí ho pre spotrebiteľa nejednoznačným. Vzhľadom na uvedené odvolací súd má za to, že predmetná zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru a preto poskytnutý úver sa v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. považuje za bezúročný a bez poplatkov.»

7.2. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, tak že úspešnej žalobkyni v konaní priznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešnej žalovanej v plnom rozsahu.

8. Proti ostatnému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Navrhla, aby najvyšší súd napadnuté odvolacie rozhodnutie zmenil tak, že potvrdí rozhodnutie súdu prvého stupňa.

8.1. Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP v podstatnom odôvodnila tým, že odvolací súd (i) nerešpektoval právny názor vyslovený dovolacím súdom v jeho zrušujúcom uznesení (bod 6) a (ii) ak chcel zmeniť prvostupňové rozhodnutie v dôsledku použitia iného ustanovenia (odseku/písmena), ktorého výklad nebol predmetom odvolacieho prieskumu, mal osobitnú povinnosť upovedomiť strany o svojom právnom závere a mal poskytnúť (najmä žalovanej) dostatočný priestor na vyjadrenie (§ 382 CSP).

8.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP žalovaná formulovala právnu otázku «Je zmluva o spotrebiteľskom úvere v súlade s § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ účinného do 20.3.2016, ak termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru vymedzený ako „najneskôr do“ konkrétneho dátumu?» V tejto súvislosti žalovaná uviedla, že z textu citovaného zákonného ustanovenia nevyplýva, že termín konečnej splatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť výslovne určený ako presný dátum.

9. Žalobkyňa sa k dovolaniu žalovanej nevyjadrila.

10. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) zároveň aj dôvodné.

11. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie žalovanej podľa § 420 písm. f/ CSP

12. Žalovaná vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania najskôr z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (bod 8.1.), podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

13.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13.2. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť

súdu, teda sama procedúra prejednávania veci, to ako súd viedol spor, znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

14. Pokiaľ žalovaná namietala okolnosť, že odvolací súd nerešpektoval právny názor vyslovený dovolacím súdom v jeho zrušujúcom uznesení [bod 8.1(i)], dovolací súd uvádza, že namietaná vada svojou intenzitou nebola spôsobilá porušiť právo žalovanej na spravodlivý proces; svoje tu zohrala implicitnosť a okrajovosť žalovanou uvádzaného názoru dovolacieho súdu (pozri bod 25.1. odôvodnenia zrušujúceho dovolacieho uznesenia).

14.1. Nosné dôvody (ratio decidendi) predchádzajúceho zrušujúceho dovolacieho uznesenia z 25. septembra 2019 sp. zn. 7 Cdo 101/2018 spočívali v nesprávnej interpretácii ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z. z. odvolacím súdom. Samotné ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f/ citovaného zákona, ktorého interpretácia odvolacím súdom bola významná až v rámci tohto dovolacieho prieskumu, takto nebolo v hre v rámci prvého odvolacieho rozhodnutia a ani zo strany dovolateľky v rámci podaného dovolania. Preto všeobecná konštatácia uvedená dovolacím súdom v bode 25.1. jeho dôvodov nemohla sama o sebe založiť zo strany odvolacieho súdu dovolateľkou uvedené účinky nerešpektovania právneho názoru vysloveného dovolacím súdom v jeho zrušujúcom uznesení.

15. Pokiaľ žalovaná v súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP ďalej namietala, že ak chcel odvolací súd zmeniť prvostupňové rozhodnutie v dôsledku použitia iného ustanovenia (odseku/písmena), ktorého výklad nebol predmetom odvolacieho prieskumu, mal osobitnú povinnosť upovedomiť strany o svojom právnom závere a mal poskytnúť (najmä žalovanej) dostatočný priestor na vyjadrenie [§ 382 CSP (8.1.(ii))]. Ani uvádzaná námietka nebola spôsobilá založiť zmätočnosť napadnuté ostatného odvolacieho rozhodnutia.

15.1. Podľa § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

15.2. Dovolací súd v tejto súvislosti považoval za nesporné, že žalobkyňa už v podanej žalobe (č.l. 1 súdneho spisu) považovala úver za bezúročný a bezpoplatkový okrem iného z dôvodu, že neobsahoval náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. Prvostupňový súd vo svojom rozsudku v bode 17 reagoval na túto žalobnú výhradu tak, že „[k]onečná splatnosť (podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z., pozn.) závisela od toho, kedy bude žalobkyňa čerpať úver, a preto je táto v zmluve uvedená ako 8 rokov od splatnosti prvej anuitnej splátky, najneskôr 20.2.2024“. V neposlednom rade žalobkyňa v podanom odvolaní (č.l. 56 súdneho spisu) namietala, že „... v zmluve ... nebol uvedený termín splatnosti prvej splátky, ani termín konečnej splatnosti“.

15.3. Na základe uvedených skutočností (bod 15.2.) nebolo možné dospieť k záveru, že v prípade aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. zo strany odvolacieho súdu v jeho ostatnom odvolacom rozhodnutí došlo k porušeniu zákonných podmienok uvedených v ustanovení § 382 CSP, keďže interpretácia ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. bola v hre prostredníctvom žaloby, prvostupňového rozsudku i samotného dovolania.

16. Na podklade vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

Dovolanie žalovanej podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP

17. V zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

17.1. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 <. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ

uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

18. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

19. Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalovaná za dosiaľ dovolacím súdom nevyriešenú považuje otázku «Je zmluva o spotrebiteľskom úvere v súlade s § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ účinného do 20.3.2016, ak termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru vymedzený ako „najneskôr do“ konkrétného dátumu?» (bo 8.2.) V tejto súvislosti žalovaná nesúhlasila s právnym záverom odvolacieho súdu, že v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. musí byť termín konečnej splatnosti úveru výslovne v zmluve uvedený a nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (bod 12 odôvodnenia ostatného odvolacieho rozhodnutia).

20. Právne účinky dovolania nastávajú podaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku. Prípustnosť dovolania treba preto posudzovať podľa stavu v čase jeho podania. V posudzovanej veci žalovaná v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom zadefinovala relevantnú právnú otázku [či musí byť termín konečnej splatnosti úveru výslovne v zmluve uvedený a nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí], ktorá v čase podania dovolania (24. februára 2021) skutočne ešte nebola dovolacím súdom vyriešená. Na tom, že je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nič nemení skutočnosť, že v čase po podaní dovolania sa dovolací súd nastolenou otázkou už zaoberal, ako tomu bolo aj v danej veci (uznesenie najvyššieho súdu z 30. novembra 2021 sp. zn. 2 Cdo 69/2020 a uznesenie najvyššieho súdu z 21. apríla 2022 sp. zn. 7 Cdo 277/2021).

21. Najvyšší súd v uznesení z 30. novembra 2021 sp. zn. 2 Cdo 69/2020 v súvislosti s interpretáciou § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z., v znení účinnom do 30. apríla 2018 formuloval právny názor, že «[e]urokonformným výkladom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2018 ... dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2018 nemožno od dodávateľov (veriteľov) žiadať, aby v nich uvádzali presný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. uvádzalo tento pojem („termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“), je za použitia eurokonformného výkladu práva možné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len vyjadruje požiadavku na uvedenie „dĺžky, či doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ ... dovolací súd uzatvára, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je nutné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala okrem doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru dokonca v podobe konkrétného dátumu. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej náležitosti (t. j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c/ Smernice». Výslovenému názoru predchádzala analýza Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS [ďalej len „Smernica“] (článok 10 ods. 2 písm. c/ a písm. u/, 22 ods. 1, odôvodnenia 47, 23)], rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15

z 9. novembra 2016 Home Credit Slovakia, a. s. proti Kláre Bíróovej, platného právneho stavu na Slovensku a dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z.

21.1. Z vyššie uvedených právnych názorov, týkajúcich sa interpretácie § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z., vychádzal aj najvyšší súd vo svojom v poradí ďalšom uznesení z 21. apríla 2022 sp. zn.

7 Cdo 277/2021.

22. Zo spisu dovolací súd zistil, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX - Pôžička, uzavretej dňa XX. januára XXXX medzi žalobkyňou a žalovaným bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 2.800 €, za účelom refinancovania iných úverov, so splatnosťou úveru 8 rokov od splatnosti prvej anuitnej splátky, najneskôr 20. februára 2024. Poplatok za poskytnutie úveru bol splatný v deň čerpania úveru, najneskôr do 28. februára 2016, výška anuitnej splátky bola určená sumou 39,59 € a ich počet bol stanovený na 96.

23. Právny poriadok Slovenskej republiky považuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere za právny úkon, ktorým sa veriteľ (dodávateľ) zaväzuje poskytnúť dlžníkovi (spotrebiteľovi) peňažné prostriedky v jeho prospech do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

23.1. Podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

23.2. V zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/ <., r/ a y/.

23.3. Podľa § 4 (Poskytovanie informácií pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere) ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ alebo finančný agent je povinný v dostatočnom časovom predstihu pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred prijatím ponuky o spotrebiteľskom úvere poskytnúť spotrebiteľovi v súlade so zmluvnými podmienkami ponúkanými veriteľom alebo požiadavkami spotrebiteľa informácie o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

23.3.1. Informácie pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.) je povinný veriteľ alebo finančný agent poskytnúť spotrebiteľovi prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý je uvedený v prílohách č. 3 a 4 zákona č. 129/2010 Z. z.

24. V zhode s uvedenými právnymi závermi dovolacieho súdu (bod 21. a 21.1.) najvyšší súd konštatuje, že priamo v texte predmetnej úverovej zmluvy (bod 22) v rámci bodu 1.2. je dostatočne jasne, určito a zrozumiteľne definovaný termín splatnosti 1. splátky a rovnako je z tohto bodu zrejmý aj dátum konečnej splatnosti úveru, t. j. 8 rokov od splatnosti prvej anuitnej splátky, najneskôr 20. februára 2024.

25. Pokiaľ odvolací súd vo svojich nosných záveroch dospel k inému právnemu názoru, t.j. že v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. musí byť termín konečnej splatnosti úveru výslovne v zmluve uvedený a nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (bod 12 odôvodnenia ostatného odvolacieho rozhodnutia), tento názor nepovažuje dovolací súd, vzhľadom na vyššie uvedené, za správny.

26. Dovolací súd preto dospel k záveru, že dovolanie žalovanej podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

27. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.